

ความผิดฐานครอบครองสื่อลามกเด็กในระบบคอมพิวเตอร์
ตามกฎหมายอังกฤษ*

The Offence of Possessing Child Pornography on a Computer
Under English Law

โดย
จอมพล พิทักษ์สันตโยธิน**

บทคัดย่อ

สื่อลามกเด็กถือเป็นผลผลิตที่ได้มาจากการก่ออาชญากรรมอันเป็นการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กโดยเฉพาะเด็กซึ่งเป็นผู้แสดง และในบางกรณีกลุ่มผู้มีรสนิยมทางเพศชื่นชอบเด็ก (paedophile) ได้ใช้สื่อลามกเด็กเป็นเครื่องมือในการล่อลวงชักจูงเด็กคนอื่น ๆ เพื่อกระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ประเทศอังกฤษเป็นประเทศหนึ่งซึ่งเล็งเห็นถึงความสำคัญในการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศในรูปแบบดังกล่าว จึงได้ออกกฎหมายต่อต้านสื่อลามกเด็กจำนวนหลายฉบับเพื่อใช้ในการปราบปรามสื่อลามกประเภทนี้ หนึ่งในจำนวนกฎหมายเหล่านั้นได้บัญญัติให้การมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กเป็นความผิดอาญา

อย่างไรก็ตามด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและความแพร่หลายของสื่ออินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน สื่อลามกเด็กส่วนใหญ่มักจะถูกผลิตขึ้นในรูปแบบของข้อมูลดิจิทัล (digital format) ซึ่งสามารถที่จะดาวน์โหลด (download) จากอินเทอร์เน็ตและเก็บไว้ในหน่วยความจำฮาร์ดดิสก์ (harddisk drive) ของเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ เทคโนโลยีเหล่านี้ก่อให้เกิดข้อสงสัยว่า “การมีไว้ในครอบครอง” (possession) จะครอบคลุมไปถึงกรณีดังกล่าวด้วยหรือไม่

* ในสหราชอาณาจักร (United Kingdom) กฎหมายสื่อลามกเด็กของอังกฤษนั้นมีผลใช้บังคับในประเทศเวลส์ด้วย ในขณะที่สกอตแลนด์และไอร์แลนด์เหนือต่างก็มีกฎหมายในเรื่องดังกล่าวแยกต่างหากและมีผลใช้บังคับเฉพาะในเขตดินแดนของตน อย่างไรก็ตามกฎหมายสื่อลามกเด็กของทั้ง 3 ประเทศ มีเนื้อหาสาระสำคัญที่คล้ายคลึงกัน

** นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, LL.M. in International Economic Law (with Merit) The University of Warwick, LL.M. The University of Edinburgh, Ph.D. Candidate The University of Leeds, the U.K.

วัตถุประสงค์ของบทความนี้เพื่อทำการวิเคราะห์ความผิดฐานครอบครองสื่อลามกเด็กในระบบคอมพิวเตอร์ตามกฎหมายอังกฤษ และนำเสนอแนววินิจฉัยคดีและการตีความของศาลอังกฤษต่อประเด็นปัญหากฎหมายดังกล่าว

คำสำคัญ

สื่อลามกเด็ก, การมีไว้ในครอบครอง, คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต, ประเทศอังกฤษ

Abstract

Child pornography is universally condemned as a form of sexual abuse by which children involved in its production are sexually exploited and mistreated by adults. In certain cases, it is also employed by paedophiles, who are sexually attracted to prepubescent children, to seduce target youngsters into sexual molestation.

To protect children, England has passed several anti-child pornography statutes, one of which criminalises the possession of child pornography. In the age of the Internet and digital technology, most child pornographic materials are commonly produced in digital format, allowing them to be downloaded from the Internet and kept on a computer harddisk drive. This makes it doubtful whether the term 'possession' covers child pornography stored on a computer harddisk drive.

The principal aims of this article, therefore, are to analyse the offence of possessing child pornography on a computer under English law, and also to discuss the English judicial approaches to this novel legal question.

Keywords

Child Pornography, Possession, Computer and the Internet, England

ความนำ

การผลิต เผยแพร่ และบริโภคสื่อลามกที่มีผู้แสดงเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือ “สื่อลามกเด็ก” (child pornography) นับได้ว่าเป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนทั่วโลก ด้วยความตระหนักถึงภัยอันตรายนี้นานาชาติประเทศจึงพยายามที่จะดำเนินการมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศอันเกิดจากสื่อลามกเด็ก และเพื่อปราบปรามขบวนการผลิตสื่อลามกประเภทนี้ให้หมดสิ้นไป ในส่วนของมาตรการระดับภายในประเทศนั้น หลาย ๆ ประเทศได้ออกกฎหมายเพื่อลงโทษทางอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกเด็กเป็นกรณีเฉพาะแยกต่างหากจากสื่อลามกประเภทที่มีผู้ใหญ่แสดง และในส่วนของมาตรการระดับนานาชาตินั้น ได้มีความพยายามในการที่จะแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อให้การดำเนินการปราบปรามสื่อลามกเด็กเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตัวอย่างเช่น Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Children on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography ของสหประชาชาติ (The United Nations)¹ หรือ Convention on Cybercrime² ที่ริเริ่มโดยสภายุโรป (Council of Europe) เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้ว่าที่ผ่านมามีการดำเนินการปราบปรามสื่อลามกเด็กจะเป็นไปอย่างจริงจัง แต่ก็ยังไม่อาจที่จะกวาดล้างสื่อลามกประเภทนี้ให้หมดสิ้นไปได้ ทั้งนี้สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งก็เนื่องจากความต้องการในการบริโภคสื่อลามกเด็กในหมู่ผู้มีรสนิยมทางเพศชื่นชอบเด็ก (paedophile) ยังมีอยู่ ทำให้ผู้ผลิตยังคงสามารถที่จะแสวงหาผลกำไรจากการผลิตสื่อลามกเช่นว่านี้ได้ต่อไป³ และด้วยเหตุนี้ มีเด็กจำนวนมากถูกบังคับให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับธุรกิจผลิตสื่อลามกเด็กในฐานะผู้แสดง⁴

¹ องค์การสหประชาชาติเล็งเห็นถึงความสำคัญในการปราบปรามการล่วงละเมิดและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จาก การจัดให้ประเทศสมาชิกลงนามใน Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Children on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography ซึ่งในมาตรา 3 กำหนดให้ประเทศสมาชิกกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อลงโทษแก่ผู้กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกเด็กด้วย, โปรดดู UNICEF, *Convention on the Rights of the Children*. Retrieved 9 April, 2009 from http://www.unicef.org/crc/index_30204.html และ Office of the High Commissioner for Human Rights, *Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Children on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography*, retrieved 9 April, 2009 from <http://www.unhcr.ch/html/menu2/dopchild.htm>.

² มาตรา 9 ของ Convention on Cybercrime กำหนดให้ประเทศสมาชิกกำหนดบทลงโทษทางอาญาดมกฎหมายภายในเอากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกเด็ก โปรดดู Council of Europe. โปรดดู Council of Europe, *Convention on Cybercrime* retrieved 10 April, 2009 from <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/185.htm>

³ Taylor, M., and Quayle, E., *Child Pornography : An Internet Crime*, (Hove: Brunner-Routledge, 2003), p. 7.

⁴ Ibid., p. 8.

และยังมีอีกจำนวนไม่น้อยที่ต้องตกเป็นเหยื่อของการกระทำอนาจาร โดยผู้ที่ใช้สื่อลามกเด็กเป็นเครื่องมือล่อลวง

ประเทศอังกฤษซึ่งเป็นประเทศหนึ่งที่ได้ดำเนินการปราบปรามสื่อลามกเด็กอย่างจริงจังและต่อเนื่องมาตลอดระยะเวลาว่าสามทศวรรษ⁵ ตระหนักดีว่าการปราบปรามสื่อลามกเด็กให้ได้ผลสำเร็จเป็นรูปธรรมนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการบางอย่างเพื่อจำกัดและลดทอนอุปสงค์ของสื่อลามกเด็กลงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้เมื่อความต้องการในตลาดลดลง ผู้ผลิตอาจไม่อยากจะผลิตสื่อลามกเด็กต่อไป เนื่องจากเห็นว่าการผลิตอาจจะไม่คุ้มค่ากับผลกำไรที่ได้รับ อีกทั้งยังเสี่ยงต่อการถูกดำเนินคดีทางกฎหมายซึ่งมีโทษทางอาญาสถานหนัก ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ต้นเหตุประเทศอังกฤษจึงได้ออกกฎหมายบัญญัติให้การมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กแม้เพื่อไว้ดูส่วนตัวเป็นความผิดอาญา นอกเหนือไปจากกฎหมายห้ามการผลิตและเผยแพร่สื่อลามกเด็กซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ก่อนหน้านี้แล้ว

ในช่วงก่อนที่เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจะเป็นที่แพร่หลาย ภาพลามกเด็กส่วนใหญ่มักจะอยู่รูปแบบของสื่อที่จับต้องได้ เช่น สิ่งพิมพ์ ภาพถ่าย ฟิล์มภาพยนตร์ หรือวีดิทัศน์ ซึ่งกรณีเหล่านี้ไม่เป็นปัญหาสำหรับศาลในการวินิจฉัยคดีและตีความความหมายของคำว่า “การมีไว้ในครอบครอง” (possession) มากเท่าใดนัก

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันภาพลามกเด็กทั้งที่เป็นภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวมักถูกผลิตในรูปแบบของข้อมูลดิจิทัล (digital format) ซึ่งสามารถที่จะดาวน์โหลด (download) จากอินเทอร์เน็ตและนำไปเก็บไว้ในหน่วยความจำฮาร์ดดิสก์ (harddisk drive) ของเครื่องคอมพิวเตอร์ได้

จากการศึกษาของ University College, Cork โดยการสุ่มตัวอย่างจาก 40,000 กลุ่มข่าว (Newsgroup) บนอินเทอร์เน็ต พบว่ามีกลุ่มข่าวประมาณร้อยละ 0.07 ที่มีภาพลามกของเด็กอยู่ และในกรณีของ World Wide Web พบว่ามีเว็บไซต์ (website) จำนวน 238 เว็บไซต์เสนอบริการให้ดาวน์โหลดภาพลามกเด็ก ซึ่งในจำนวนนี้เป็นเว็บไซต์ที่มาจากประเทศไทยประมาณ 23 เว็บไซต์ หรือคิดเป็นจำนวนร้อยละ 1^{6,7}

⁵ กฎหมายฉบับแรกที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกเด็ก คือ The Protection of Children Act 1978

⁶ Department of Justice, Equality and Law Reform, *Illegal and Harmful Use of the Internet : First Report of the Working Group*, (Dublin: The Stationery Office, 1998), p.33-35 และ โปรคยู Yar, M., *Cybercrime and Society*, (London: SAGE Publications, 2006), p. 113.

⁷ Akdeniz, Y., *Sex on the Net : The Dilemma of Policing Cyberspace*, (Reading: South Street Press, 1999), pp. 50-51.

กรณีเหล่านี้ก่อให้เกิดข้อสงสัยว่าความผิดฐานมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กตามกฎหมายที่มีอยู่เดิมจะครอบคลุมไปถึงสื่อลามกเด็กในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลซึ่งถูกเก็บไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ด้วยหรือไม่

วัตถุประสงค์ของบทความนี้เพื่อทำการวิเคราะห์ความผิดฐานครอบครองสื่อลามกเด็กในระบบคอมพิวเตอร์ตามกฎหมายอังกฤษ และเพื่อนำเสนอแนววินิจฉัยคดีและการตีความของศาลอังกฤษในการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับการมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กในระบบคอมพิวเตอร์ อันอาจจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการที่จะพิจารณาออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกเด็ก โดยเฉพาะและบัญญัติให้การมีไว้ซึ่งสื่อลามกดังกล่าวเป็นความผิดในอนาคต⁸

1. ความจำเป็นในการบัญญัติความผิดฐานครอบครองสื่อลามกเด็ก

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศอังกฤษบัญญัติให้การมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กเป็นความผิดทางอาญานอกจากเหตุผลเรื่องความจำเป็นในการจำกัดความต้องการสื่อลามกประเภทนี้แล้ว⁹ ยังมีเหตุผลอื่นๆที่สำคัญอีกหลายประการ ดังต่อไปนี้

1.1 สื่อลามกเด็กเป็นบันทึกถาวรของการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันว่าการนำเด็กจริง ๆ ไปร่วมแสดงในสื่อลามกถือเป็นการกระทำที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก¹⁰ ภาพกิจกรรมทางเพศต่าง ๆ ซึ่งถูกบันทึกลงไปไม่ว่าจะเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวต่างก็ถือเป็นภาพบันทึกเหตุการณ์ของการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทั้งสิ้น¹¹ หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าสื่อลามกเด็กคือบันทึกอาชญากรรมทางเพศที่กระทำลงต่อเด็กนั่นเอง¹²

⁸ ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวกับสื่อลามกเด็กโดยเฉพาะ แม้ที่ผ่านมาจะเคยมีความพยายามในการแยกประเภทของสื่อลามกเด็กออกจากสื่อลามกประเภทอื่นๆแล้วก็ตาม ดังจะเห็นได้จากร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งแต่เดิม มาตรา 14 วรรคสอง กำหนดบทลงโทษที่หนักขึ้นสำหรับการเผยแพร่สื่อลามกที่ผู้แสดงเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี อย่างไรก็ตาม เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เนื้อหาในส่วนนี้ได้ถูกตัดออก เหลือเพียง มาตรา 14 (4) ซึ่งห้ามนำข้อมูลที่มีลักษณะอันลามกเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยไม่ได้มีการแบ่งแยกระหว่างสื่อลามกเด็กกับสื่อลามกที่มีผู้ใหญ่แสดง นอกจากนี้ยังมีข้อสงสัยอีกประการว่าการครอบครองสื่อลามกเด็กนั้นหากเป็นการครอบครองไว้บนคอมพิวเตอร์ส่วนตัวโดยที่ไม่อาจเข้าถึงได้โดยประชาชนทั่วไปไม่ถือเป็นความผิดทางอาญาแต่อย่างใด

⁹ โปรดดูบทความนี้ในส่วนของความนำ

¹⁰ Taylor, M., and Quayle, E., *Child Pornography*, supra note 3, p.4.

¹¹ Akdeniz, Y., 'Child Pornography' in *The Internet, Law and Society*, Akdeniz, Y., Walker, C., and Wall, D. (eds), (Essex: Pearson Education Limited, 2000) pp. 231-248, p. 232.

¹² Taylor, M., and Quayle, E., *Child Pornography*, supra note 3, p. 4.

และหากมีการนำภาพบันทึกเช่นว่าไปเผยแพร่ผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต ภาพดังกล่าวก็จะถูกส่งต่อกันไปเป็นทอด ๆ หมุนเวียนอยู่ในโลกไซเบอร์ (Cyberspace) ไม่มีวันสิ้นสุด ยากต่อการติดตามลบทิ้งไปได้หมด¹³ และถึงแม้ว่าจะสามารถลบภาพลามกเด็กดังกล่าวออกไปจากระบบอินเทอร์เน็ตได้ทั้งหมด หากก่อนหน้านี้มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้ดาวน์โหลดภาพนั้นมาเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของตน เช่นนี้ภาพลามกเด็กก็ยังคงอยู่ในฮาร์ดดิสก์ของคอมพิวเตอร์เครื่องนั้น ๆ ต่อไป ซึ่งในกรณีนี้ยากต่อการติดตามว่าภาพเหล่านั้นถูกเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์เครื่องใด¹⁴ จึงเท่ากับว่าภาพเหตุการณ์อาชญากรรมทางเพศต่อเด็กนั้น ได้กลายเป็นบันทึกถาวรที่จะคงอยู่ไม่มีวันจะหายไป

1.2 การแลกเปลี่ยนและการสร้างเครือข่ายผู้มีสเนียมทางเพศขึ้นชอบเด็ก

ประการต่อมา ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กมักจะใช้ภาพลามกดังกล่าวในการแลกเปลี่ยนระหว่างกันกับผู้ที่มีสเนียมลักษณะเดียวกันคนอื่น ๆ เป็นการสร้างเครือข่ายของผู้นิยมสื่อลามกประเภทนี้ และยังเป็นการทำให้ผู้ขึ้นชอบสื่อลามกเด็กเกิดความรู้สึกว่าการกระทำของพวกเขาเป็นเรื่องปกติธรรมดาอันพึงกระทำได้¹⁵ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนอย่างร้ายแรงยิ่ง ตัวอย่างเครือข่ายประเภทนี้ เช่น The Orchid Club ในแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งถือเป็นเครือข่ายของผู้สะสมสื่อลามกเด็กที่ใหญ่เป็นอันดับต้น ๆ ของโลก¹⁶

ดังนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เครือข่ายที่เป็นอันตรายดังกล่าวมีการขยายตัว จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายห้ามมิให้มีสื่อลามกเด็กไว้ในความครอบครองไม่ว่าจะเพื่อเก็บไว้ดูส่วนตัว เพื่อเผยแพร่ หรือเพื่อการค้า

1.3 สื่อลามกเด็กถูกใช้เป็นเครื่องมือในการชักจูงเด็กเพื่อกระทำความผิด หรือล่วงละเมิดทางเพศ (Grooming)

สื่อลามกเด็กมักจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนองความใคร่ของผู้มีสเนียมทางเพศขึ้นชอบเด็ก ซึ่งในกรณีส่วนใหญ่แล้วมักจะจบลงแค่การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (masturbation) ไม่มีการกระทำความผิด หรือล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กจริง ๆ ตามมาแต่อย่างใด แต่ก็ยังมีอีกหลายกรณีที่ผู้ดูภาพลามกเด็กไม่ได้หยุดอยู่แค่ที่การใช้สื่อลามกเด็กเพื่อสนองความใคร่ของตนเอง แต่กลับใช้สื่อลามกเด็กเป็นเครื่องมือในการล่อลวงชักจูงเด็กเพื่อกระทำความผิดและล่วงละเมิดทางเพศ

¹³ Ibid., p. 9.

¹⁴ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีภาพลามกเด็กไว้ในครอบครองยังสามารถที่จะนำภาพดังกล่าวกลับมาเผยแพร่ผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ตได้อีกครั้ง

¹⁵ Eneman, M., 'The New Face of Child Pornography' in *Human Rights in the Digital Age*, Klang, M. and Murray, A. (eds) (London: The GlassHouse Press, 2005), pp. 27-39, p. 30.

¹⁶ Ibid., p. 31.

จากการศึกษาของ Keith Durkin พบว่าก่อนที่จะมีการกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก อาชญากรหลาย ๆ รายมักจะเริ่มต้นด้วยการติดต่อกับเด็กผู้ตกเป็นเป้าหมายผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ตเสียก่อน^{17,18} โดยในระหว่างการติดต่อกันนั้นมักจะมีการส่งภาพของการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กไปให้เหยื่อเป็นระยะ ๆ โดยมีหวังที่จะใช้ภาพดังกล่าวโน้มน้าวและชักจูงให้เหยื่อเข้าใจผิดว่าภาพกิจกรรมทางเพศระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ หรือระหว่างเด็กด้วยกันเองนั้นเป็นเรื่องปกติที่เด็กทุกคนสามารถจะกระทำได้ ทั้งนี้การใช้สื่อลามกเด็กเป็นเครื่องมือชักจูงนอกจากจะเป็นการลดระดับความยับยั้งชั่งใจของเด็กแล้ว¹⁹ ยังเป็นการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศของเด็กไปในขณะเดียวกัน กระบวนการเช่นนี้เรียกว่า การ grooming

จึงอาจกล่าวได้ว่าการป้องกันมิให้เด็กต้องตกเป็นเหยื่อของการถูกชักจูงโน้มน้าวให้เข้าใจว่าการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กเป็นกิจกรรมปกติของเด็กในวัยเดียวกันที่สามารถจะกระทำตาม หรือลอกเลียนแบบได้เป็นสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งในการห้ามมิไว้ในครอบครองซึ่งภาพลามกของเด็ก

2. “สื่อลามกเด็ก” (Child Pornography) และ “ภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก” (Indecent Photography of a Child)

คำว่า “สื่อลามกเด็ก” (child pornography) เป็นคำทั่วไปที่ใช้เรียกสื่อลามกที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีเป็นผู้แสดง อย่างไรก็ตามกฎหมายสื่อลามกเด็กของอังกฤษนั้นไม่ได้ใช้คำว่า “สื่อลามกเด็ก” แต่ใช้คำว่า “ภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก” (indecent photograph of a child) ซึ่งโดยทั่วไปคำทั้งสองมีความหมายเหมือนกัน หากแต่คำว่า “ภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก” มีความหมายเฉพาะเจาะจงถึงสื่อประเภทที่เป็นภาพถ่าย หรือภาพเสมือนจริง โดยไม่รวมถึงสื่อประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาพ เช่น สื่อที่เป็นตัวหนังสือ ที่เป็นเสียง หรือที่เป็นภาพวาดไม่เสมือนจริง (เช่นภาพการ์ตูน)

อย่างไรก็ตามกฎหมายสื่อลามกเด็กของอังกฤษนั้นไม่ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “ภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก” เป็นภาพที่มีลักษณะอย่างไร

ในเรื่องดังกล่าว ศาลอังกฤษได้วางแนวทางในการพิจารณาไว้ในคดี R v. Oliver and

¹⁷ Durkin, F.K., ‘Misuse of the Internet by Pedophiles : Implications for Law Enforcement and Probation Practice’, (1997) *Federal Probation*, Vol. 61(3), p. 14.

¹⁸ Eneman, M., ‘The New Face of Child Pornography’, supra note 15, p. 31.

¹⁹ Taylor, M., and Quayle, E., *Child Pornography*, supra note 3, p. 23.

others^{20,21} ซึ่งศาลจะพิจารณาจากเนื้อหาของภาพว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้หรือไม่ ถ้ามีก็จะถือเป็นภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก²²

- 1) เป็นภาพที่มีเด็กแสดงท่าทางยั่วเข้าทางเพศโดยไม่มีกิจกรรมทางเพศอื่นใดร่วมด้วย (images depicting erotic posing with no sexual activity)
- 2) เป็นภาพที่มีเด็กหลายคนกระทำการกิจกรรมทางเพศระหว่างกัน หรือเด็กคนเดียวกระทำการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (sexual activity between children, or solo masturbation by a child)
- 3) เป็นภาพที่มีกิจกรรมทางเพศระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่โดยที่ไม่มีการสอดใส่อวัยวะเพศ (non-penetrative activity between children and adults)
- 4) เป็นภาพที่มีกิจกรรมทางเพศระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่มีการสอดใส่อวัยวะเพศ (penetrative sexual activity between children and adults)
- 5) เป็นภาพที่มีการใช้ความรุนแรงทางเพศกับเด็ก หรือเป็นภาพการมีกิจกรรมทางเพศระหว่างเด็กและสัตว์ (sadism or bestiality)

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์ที่ศาลอังกฤษได้วางไว้ จะเห็นได้ว่าเฉพาะภาพของเด็กที่มีลักษณะก่อให้เกิดอารมณ์ทางเพศเท่านั้นที่จะอยู่ในความหมายของภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก ดังนั้นภาพของเด็กบางประเภทซึ่งแม้จะเป็นภาพเปลือย เช่น ภาพเปลือยของเด็กเล็กที่พ่อแม่ของตัวเด็กถ่ายภาพไว้เป็นที่ระลึก จึงไม่ได้อยู่ในความหมายของภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กแต่อย่างใด เนื่องจากภาพดังกล่าวไม่มีลักษณะกระตุ้นเร้าทางเพศ²³

3. กฎหมายห้ามการมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กของอังกฤษ

กฎหมายฉบับแรกซึ่งถือเป็นกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกเด็กของประเทศอังกฤษก็คือ The Protection of Children Act 1978

ในส่วนความผิดฐานครอบครองสื่อลามกเด็กนั้น มาตรา 1(1) (c) บัญญัติให้การมีไว้ใน

²⁰ (CA Criminal Division) [2002] EWCA Crim 2766, [2003] 2 Cr.App.R.(S) 15.

²¹ รายละเอียดโปรดดู Sentencing Guidelines, retrieved 25 April, 2009 from <http://www.sentencing-guidelines.gov.uk/guidelines/other/courtappeal/default.asp?T=Cases&catID=5&subject=PORNOGRAPHY&SubSubject=Making%20and%20distributing%20indecent%20photographs%20of%20a%20child>

²² Akdeniz, Y., *Internet Child Pornography and the Law : National and International Responses*, (Alder shot: Ashgate Publishing, 2008), p. 71.

²³ Ibid., p. 69, 71.

ครอบครองโดยมีเจตนาเพื่อการเผยแพร่ หรือแสดงอวดภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กเป็นความผิดทางอาญา

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า องค์ประกอบของความผิดฐานนี้ คือ

- 1) องค์ประกอบภายนอก คือ การมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก
- 2) องค์ประกอบภายใน คือ เจตนาของผู้กระทำความผิดที่ต้องการเผยแพร่ หรือแสดงอวดภาพ

ดังกล่าว

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่ามาตรานี้ได้ถูกบัญญัติขึ้นก่อนที่เทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นที่แพร่หลาย ดังนั้นองค์ประกอบภายนอกในส่วนของการครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กนั้นจึงหมายความว่าเฉพาะการมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวที่ถ่ายด้วยกล้องถ่ายรูป หรือกล้องถ่ายภาพยนตร์แบบธรรมดาเท่านั้น เช่น ภาพถ่ายที่ล้างออกมาแล้ว ฟิล์มภาพยนตร์ หรือวีดิทัศน์ โดยไม่รวมถึงการมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพที่เป็นข้อมูลดิจิทัลที่ถูกเก็บไว้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และข้อสังเกตประการต่อมาในเรื่องของเจตนาอันเป็นองค์ประกอบภายใน จะเห็นได้ว่ามาตรานี้ห้ามเฉพาะการมีไว้ในครอบครองโดยมีเจตนาที่จะเผยแพร่ หรือแสดงอวดเท่านั้น ไม่ได้ห้ามการมีไว้ในครอบครองเพื่อไว้ดูส่วนตัวแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตามเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายต่อต้านสื่อลามกเด็กมีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ฝ่ายนิติบัญญัติจึงได้ผ่าน The Criminal Justice Act 1988 โดยผลของมาตรา 160 (1) ทำให้การมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กไม่ว่าในกรณีใด ๆ รวมถึงเพื่อไว้ดูส่วนตัวเป็นความผิดอาญาทั้งสิ้น และยังได้เพิ่มเติมข้อยกเว้นบางประการสำหรับการมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพเหล่านั้นด้วย²⁴

และด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบัน การถ่ายภาพสามารถที่จะทำได้ในระบบดิจิทัลซึ่งภาพที่ถ่ายออกมานั้นจะอยู่ในรูปแบบของข้อมูลดิจิทัลที่สามารถจะนำไปเก็บไว้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic device) ได้ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์บางประเภทสามารถสร้างภาพเสมือนจริงโดยไม่จำเป็นต้องมีเด็กจริง ๆ เป็นแบบ (pseudo-photograph) ซึ่งในกรณีหลังนี้ แม้จะไม่ได้มีการใช้เด็กจริง ๆ เป็นผู้แสดง แต่ภาพดังกล่าวอาจใช้เป็นเครื่องมือในการล่อลวงเด็ก (grooming) ได้²⁵

เพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีดังกล่าวฝ่ายนิติบัญญัติจึงได้มีการพิจารณาและผ่าน The Criminal Justice and Public Order Act 1994 เพิ่มเติมเพื่อให้ความหมายของคำว่าภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กครอบคลุมไปถึงภาพที่อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลและภาพเสมือนจริงที่สร้างขึ้นจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (pseudo-photograph) ด้วย

²⁴ โปรดดูบทความนี้ในหัวข้อที่ 5

²⁵ Akdeniz, Y., *Internet Child Pornography and the Law*, supra note 22, pp. 21-24.

และเพื่อให้การกำหนดอายุของเด็กเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับคำนิยามคำว่า “เด็ก” ที่องค์การสหประชาชาติกำหนด จึงได้มีการบัญญัติ The Sexual Offences Act 2003 เพื่อแก้ไขคำนิยามของคำว่า “ภาพไม่เหมาะสมของเด็ก” เสียใหม่โดยให้หมายถึง ภาพถ่ายของผู้ที่อายุไม่ถึง 18 ปี จากเดิมที่หมายถึงภาพถ่ายของผู้ที่อายุไม่เกิน 16 ปี^{26,27}

เมื่อพิจารณาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกเด็กของอังกฤษทั้งหมดโดยรวม อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในปัจจุบันความผิดฐานมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กตามกฎหมายอังกฤษนั้น มีองค์ประกอบดังนี้

1) องค์ประกอบภายนอก คือ มีไว้ในครอบครองซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปีไม่ว่าภาพนั้นจะอยู่ในรูปแบบของสื่อที่จับต้องได้ (เช่น ภาพถ่าย วิดีทัศน์ หรือฟิล์มภาพยนตร์) หรือในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่ถูกเก็บไว้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (เช่น ฮาร์ดดิสก์ ของคอมพิวเตอร์) ทั้งนี้คำว่า “ภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก” หมายความว่าภาพเสมือนจริงที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (pseudo-photograph) ด้วย

2) องค์ประกอบภายใน คือ เจตนาของผู้กระทำที่รู้ว่าตนมีภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กดังกล่าวไว้ในครอบครองไม่ว่าเพื่อไว้ดูส่วนตัวหรือเพื่อการอื่นใด (เช่น เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะ หรือเพื่อการค้า เป็นต้น)

4. ประเด็นข้อพิจารณาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กในระบบคอมพิวเตอร์

บทความในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงประเด็นข้อพิจารณาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการตีความและแนววินิจฉัยของศาลอังกฤษในคดีที่เกี่ยวกับการมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กในระบบคอมพิวเตอร์

4.1 การมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กในหน่วยความจำ Cache

ประเด็นที่น่าสนใจประเด็นแรกเกี่ยวกับการมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กในระบบคอมพิวเตอร์ที่จะกล่าวถึง คือ กรณีที่ผู้ครอบครองมีภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กเก็บในหน่วยความจำ

²⁶ โปรดดู The Sexual Offences Act 2003, Art 45.

²⁷ Akdeniz, Y., *Internet Child Pornography and the Law*, supra note 22, p. 19.

Cache²⁸ นั้นจะถือเป็นการมีไว้ในครอบครอง (possession) ด้วยหรือไม่

ประเด็นนี้ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาในคดี *Atkins v DPP*²⁹ โดยมีข้อเท็จจริงว่า จำเลยซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยบริสตอล (University of Bristol) ได้ใช้คอมพิวเตอร์ในที่ทำงานของตนซึ่งเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตผ่านทางเครือข่ายของมหาวิทยาลัยเองและเครือข่ายของบริษัท Viglin Computer เข้าไปเรียกดูภาพลามกเด็กจากเว็บไซต์ต่าง ๆ โดยที่เว็บเบราว์เซอร์ (web browser) ซึ่งจำเลยใช้ได้สร้างข้อมูลของภาพลามกเด็กดังกล่าวในรูปแบบของหน่วยความจำ Cache เก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ของจำเลยโดยอัตโนมัติโดยที่ตัวจำเลยเองไม่รู้และไม่เคยมีความรู้ใด ๆ เกี่ยวกับหน่วยความจำ Cache มาก่อน ต่อมาเพื่อนร่วมงานของจำเลยได้มาพบข้อมูลภาพลามกเด็กที่อยู่ในหน่วยความจำ Cache ดังกล่าวโดยบังเอิญ จึงแจ้งแก่ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำเลยจึงถูกจับกุมดำเนินคดี

ในชั้นต้น ศาล Magistrate ได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวและพิพากษาว่าการที่เว็บเบราว์เซอร์ของจำเลยได้เก็บข้อมูลของภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กในรูปแบบของหน่วยความจำ Cache ไม่ว่าจำเลยจะรู้หรือไม่ก็ตามถือได้ว่าจำเลยได้มีการครอบครองภาพลามกเด็กดังกล่าวแล้ว

อย่างไรก็ตามคดีนี้ได้ถูกส่งต่อไปศาล Queen's Bench พิจารณา ซึ่งศาล Queen's Bench ได้กลับคำพิพากษาของศาล Magistrate ในประเด็นดังกล่าวโดยตัดสินว่าการที่จะถือว่าจำเลยมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพลามกดังกล่าว การกระทำของจำเลยจะต้องมีองค์ประกอบภายในด้วย กล่าวคือ จำเลยจะต้องรู้ว่าหน่วยความจำ Cache สามารถถูกสร้างขึ้นได้โดยอัตโนมัติ เมื่อมีการใช้งานเว็บเบราว์เซอร์เข้าไปเรียกดูข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ และจะต้องรู้ด้วยว่าภาพลามกเด็กได้ถูกเก็บไว้ในหน่วยความจำ Cache ดังกล่าว แต่จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นปรากฏว่าจำเลยไม่มีความรู้ใด ๆ เกี่ยวกับหน่วยความจำ Cache เลย อีกทั้งไม่รู้ว่ามีภาพลามกเด็กถูกเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนหลังจากเลิกใช้งานเว็บเบราว์เซอร์แล้ว จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก³⁰

²⁸ หน่วยความจำ Cache คือ หน่วยความจำชั่วคราวที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักข้อมูลที่ถูกรับเข้าบ่อย ๆ โดยจะเป็นหน่วยความจำที่สามารถเข้าถึงได้เร็ว โดยที่คอมพิวเตอร์ไม่จำเป็นต้องเข้าไปดึงข้อมูลดังกล่าวจากต้นตอของแหล่งข้อมูลนั้น ๆ ส่วนในกรณีของอินเทอร์เน็ตนั้น เมื่อมีการใช้เว็บเบราว์เซอร์ (web browser) เพื่อเรียกดูข้อมูลจากเว็บไซต์ (website) ต่าง ๆ ตัวโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ ก็จะสร้างหน่วยความจำ Cache หรือที่เรียกว่า Web Cache นี้ขึ้นมาโดยอัตโนมัติ เพื่อที่จะทำการเรียกดูข้อมูลที่อยู่บนเว็บไซต์ (website) ดังกล่าวทำให้รวดเร็วขึ้นในการเรียกดูครั้งต่อ ๆ ไป รายละเอียดโปรดดู Answer.com, retrieved 27 April 2009 from <http://www.answers.com/topic/cache>

²⁹ [2000] 2 All ER 425; [2000] 1 WLR 1427 (QBD)

³⁰ Edwards, L., 'Pornography and the Internet' in *Law and the Internet : A Framework for Electronic Commerce*, Edwards, L., and Waelde C. (eds), (Oxford: Hart Publishing, 2000) pp. 275-308, at pp. 285-286.

4.2 การดาวน์โหลดภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กจากเว็บไซต์มาเก็บไว้ในหน่วยความจำฮาร์ดดิสก์ของเครื่องคอมพิวเตอร์

“ภาพ” (photograph) ตามความหมายของ The Criminal Justice and Public Order Act 1994³¹ หมายความว่ารวมถึงภาพในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่ถูกเก็บบันทึกไว้บนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ดังนั้นการดาวน์โหลดภาพลามกเด็กจากเว็บไซต์มาเก็บไว้ในหน่วยความจำบนฮาร์ดดิสก์จึงน่าจะถือเป็นความผิดฐานมีไว้ในครอบครอง (possession)

อย่างไรก็ตามในคดี *Goodland v DPP*³² มีข้อสังเกตที่น่าสนใจดังนี้ กล่าวคือ ศาล Queen’s Bench ได้พิจารณากลับคำตัดสินของศาล Magistrate³³ โดยเห็นว่าการที่จำเลยทำการดาวน์โหลดภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กมาเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ของตนไม่ถือเป็นการกระทำความผิดฐานครอบครอง (possession) ตามมาตรา 1(1) (c) ของ The Protection of Children Act 1978 หากแต่เป็นความผิดฐานทำให้มีขึ้น (making) ซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก ตามมาตรา 1(1) (a) แห่ง The Protection of Children Act 1978 (แก้ไขเพิ่มเติมโดย มาตรา 84 แห่ง The Criminal Justice and Public Order Act 1994)

ทั้งนี้ ศาล Queen’s Bench ตีความของคำว่า “การทำให้มีขึ้น” หรือ “making” ว่าหมายถึง การก่อให้เกิดสิ่งนั้นมีตัวตนดำรงอยู่ (to cause to exist) กระทำการให้สิ่งนั้นเกิดขึ้น (to produce by action) และ เป็นเหตุให้สิ่งนั้นมีขึ้น (to bring about)³⁴ ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงสภาพโดยปกติของการดาวน์โหลดข้อมูลมาเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ซึ่งมีลักษณะเป็นการสร้างสำเนาจากข้อมูลต้นฉบับแล้วนำมาเก็บไว้ในหน่วยความจำฮาร์ดดิสก์ก็อาจจะถือได้ว่าการกระทำของจำเลยเป็นการสร้างสำเนาภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กขึ้นมาอีกชุด อันเป็นสาเหตุให้ศาล Queen’s Bench เห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานทำให้มีขึ้น (making)

อย่างไรก็ตาม ต่อประเด็นนี้ Dr. Yaman Akdeniz ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายไซเบอร์ (Cyberlaw) ของอังกฤษเห็นว่า ความผิดฐานทำให้มีขึ้น (making) นั้นไม่น่าจะหมายความว่ารวมถึงการดาวน์โหลดภาพมาเก็บไว้³⁵ ควรจะเป็นความผิดฐานครอบครองมากกว่า ซึ่งผู้เขียนก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ ถึงแม้ว่าในทางเทคนิคแล้วการดาวน์โหลดข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาเก็บไว้

³¹ โปรดดูบทความในหัวข้อที่ 3

³² [2000] 2 All ER 425; [2000] 1 WLR 1427 (QBD)

³³ ศาล Magistrate นั้นเห็นว่าการดาวน์โหลดภาพมาเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ไม่ถือว่าเป็นการทำขึ้นมาใหม่ซึ่งภาพดังกล่าว

³⁴ Edwards, L., ‘Pornography and the Internet’, supra note 30, at pp. 285-286.

³⁵ Akdeniz, Y., *Internet Child Pornography and the Law*, supra note 22, at p. 51.

ในฮาร์ดดิสก์จะมีลักษณะเป็นการสร้างสำเนาข้อมูลมาเก็บไว้ แต่ถ้าพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการดาวน์โหลด จะเห็นได้ว่าผู้ดาวน์โหลดมีความต้องการที่จะได้ข้อมูลนั้น ๆ มาไว้ในความครอบครองมากกว่ามีเจตนาที่จะสร้างสำเนาของข้อมูลนั้นขึ้นมาใหม่ หากแต่ว่าการสร้างสำเนาข้อมูลขึ้นมาใหม่เป็นวิธีการทางเทคนิคที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลนั้น ดังนั้นการที่ศาล Queen's Bench เห็นว่าการดาวน์โหลดเป็นการทำให้มีขึ้น เป็นการที่ศาลตีความอย่างแคบโดยพิจารณาที่วิธีการทางเทคนิคของการดาวน์โหลดเพียงอย่างเดียว ทำให้ศาลมองข้ามวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการดาวน์โหลดไป

4.3 การมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กที่ถูกลบทิ้งแล้ว (*Deleted Images*)

กรณีนี้เป็นการที่ภาพลามกเด็กที่อยู่ในคอมพิวเตอร์ได้ถูกลบออกไปแล้วแต่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจกู้กลับคืนมา เช่นนี้จะถือว่ายังคงมีการครอบครองสื่อลามกเด็กในระบบคอมพิวเตอร์อยู่หรือไม่

ข้อเท็จจริงในคดี *R v Porie*³⁶ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการบุกค้นบ้านพักของจำเลยและยึดเอาของกลางซึ่งเป็นคอมพิวเตอร์จำนวนสองเครื่องที่มีภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กทั้งที่เป็นภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวเก็บไว้ในหน่วยความจำฮาร์ดดิสก์อยู่เป็นจำนวนนับเป็นพัน ๆ ภาพ อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่ตำรวจพบว่า มีภาพอยู่จำนวนหนึ่งได้ถูกลบทิ้งไปแล้ว (*deleted*)³⁷ และมีภาพอีกบางส่วนซึ่งถูกลบทิ้งแล้วเช่นกันแต่ยังคงปรากฏในลักษณะที่ภาพตัวอย่างขนาดเล็กอยู่ใน *thumbnail*³⁸ ซึ่งถูกสร้างขึ้นโดยอัตโนมัติจากโปรแกรมรูปภาพที่ชื่อว่า *ACDSee*³⁹ การพบภาพดังกล่าวเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้โปรแกรมพิเศษกู้ภาพที่ถูกลบทิ้งไปแล้วกลับมาเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีกับจำเลย

คดีนี้ได้ขึ้นสู่การพิจารณาของ Court of Appeal ซึ่งลงความเห็นว่าการที่จะพิจารณาว่าจำเลยยังมีการครอบครองภาพดังกล่าวอยู่หรือไม่ จะต้องพิจารณาว่าจำเลยยังมีความสามารถในการควบคุม หรือเก็บรักษา (*control and custody*) ภาพเหล่านั้นได้อยู่หรือไม่ หากจำเลยได้กระทำการลบ

³⁶ [2006] EWCA Crim 560; [2006] All ER (D) 236 (Mar)

³⁷ โดยจำเลยได้ใช้คำสั่ง *delete* ทำให้ภาพลามกเด็กย้ายไปอยู่ในถังขยะ “*recycle bin*” และจำเลยได้ทำการเททิ้ง หรือ “*empty*” ภาพจำนวนดังกล่าวไปแล้ว

³⁸ *Thumbnail* เป็นภาพตัวอย่างขนาดเล็กที่ถูกสร้างขึ้นจากโปรแกรมสำหรับรูปภาพ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถดูภาพต่าง ๆ ที่เก็บไว้ได้สะดวกขึ้น รายละเอียดโปรดดู Wikipedia, *Thumbnail*, retrieved 12 April 2009 from <http://en.wikipedia.org/wiki/Thumbnail>

³⁹ *ACDSee* เป็นโปรแกรมสำหรับใช้ในการจัดการเกี่ยวกับภาพถ่ายต่าง ๆ ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยบริษัท ACD Systems, Inc. รายละเอียดโปรดดู ACD Systems, *ACDSee*, retrieved 12 April 2009 from <http://www.acdsee.com/>

ภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กออกไปโดยไม่สามารถที่จะกู้ภาพนั้น ๆ กลับคืนมาได้อีก ก็ไม่อาจถือได้ว่าจำเลยยังคงมีการครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กดังกล่าวอยู่แม้ว่าในความเป็นจริงข้อมูลของภาพที่ถูกลบไปแล้วนั้นยังคงเหลือค้างอยู่ในหน่วยความจำฮาร์ดดิสก์ก็ตาม⁴⁰ แต่ในทางตรงกันข้าม หากจำเลยได้ทำการลบภาพออกไปแล้ว แต่ยังคงมีความสามารถที่จะเรียกคืนภาพเหล่านั้นได้อยู่ เช่นนี้ ถือว่าจำเลยยังคงไว้ซึ่งการครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กอยู่

ศาลจึงให้คณะลูกขุนเป็นผู้พิจารณาว่าจำเลยมีความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์พอที่จะกู้ภาพที่ถูกลบไปแล้วกลับคืนมาได้หรือไม่ และให้พิจารณาถึงหลักฐานว่าจำเลยมีโปรแกรมสำหรับการกู้ข้อมูลด้วยหรือไม่⁴¹

4.4 สรุป

อย่างที่ได้อ้างมาแล้วข้างต้น ตามกฎหมายสื่อลามกของเด็กของอังกฤษนั้น การมีไว้ในครอบครองซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กไม่ว่าจะเพื่อการใด ๆ ถือเป็นความผิดอาญาทั้งสิ้น

และในกรณีของการครอบครองซึ่งภาพดังกล่าวในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่ถูกเก็บในเครื่องคอมพิวเตอร์ มีข้อพิจารณาที่น่าสนใจดังนี้

1) ในกรณีที่ภาพเช่นว่าถูกเก็บไว้ในหน่วยความจำ Cache ศาลจะพิจารณาว่าจำเลยมีความรู้เกี่ยวกับหน่วยความจำ Cache หรือไม่ หากจำเลยมีความรู้ดังกล่าวก็ถือว่าจำเลยรู้ว่าตนมีภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กไว้ในครอบครอง อย่างไรก็ตามถ้าจำเลยไม่มีความรู้เกี่ยวกับหน่วยความจำ Cache เช่นนี้การกระทำของจำเลยขาดองค์ประกอบภายใน กล่าวคือ จำเลยขาดเจตนาในการรู้ว่าตนเองมีภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กไว้ในความครอบครองของตน

2) ในกรณีที่ดาวน์โหลดภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กมาเก็บไว้ในฮาร์ดดิสก์นั้น น่าจะถือได้ว่าเป็นความผิดฐานครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก อย่างไรก็ตามศาลในคดี *Goodland v DPP*⁴² ได้วางแนวทางไว้ว่าการกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดฐานทำให้มีขึ้นภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก ซึ่งเป็นการที่ศาลพิจารณาจากวิธีการทางเทคนิคของการดาวน์โหลดข้อมูล อย่างไรก็ตามผู้เขียนเห็นว่าการดาวน์โหลดน่าจะเป็นความผิดฐานครอบครองมากกว่าความผิดฐานทำให้มีขึ้น

⁴⁰ โดยปกติแล้ว หากทำการลบข้อมูล (delete) ข้อมูลนั้นจะไม่ถูกลบออกจากหน่วยความจำ harddisk โดยทันที แต่จะกลายเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถเรียกกลับมาดูได้แทน (inactive) โปรแกรมบางประเภทสามารถที่จะกู้เอาข้อมูลที่ถูกลบทั้งดังกล่าวกลับมาดูได้อีก อย่างไรก็ตามการที่จะลบข้อมูลดังกล่าวโดยถาวรนั้น กระทำได้ 2 วิธี คือ ทำการล้าง (format) หน่วยความจำ harddisk หรือ ต้องรอให้ข้อมูลใหม่มาบันทึกทับข้อมูลเก่าที่ถูกลบแต่อยู่ในสถานะ ไม่อาจเรียกกลับมาดูได้เสียก่อน

⁴¹ Akdeniz, Y., *Internet Child Pornography and the Law*, supra note 22, at pp. 38-40.

⁴² [2000] 2 All ER 425; [2000] 1 WLR 1427 (QBD)

3) ในกรณีที่ภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กได้ถูกลบทิ้งไปแล้ว การจะถือว่าจำเลยยังคงครอบครองภาพดังกล่าวอยู่ได้นั้น ศาลจะพิจารณาว่าหลังจากที่จำเลยได้ลบภาพเช่นนั้นไปแล้ว จำเลยมีความสามารถในการที่จะกู้ภาพซึ่งถูกลบไปกลับคืนมาได้หรือไม่ (โดยพิจารณาจากความสามารถทางคอมพิวเตอร์ของตัวจำเลยและหลักฐานอื่น ๆ ว่าจำเลยมีโปรแกรมในการกู้ข้อมูลดังกล่าวหรือไม่) ถ้าจำเลยไม่มีความสามารถดังกล่าวและไม่มีหลักฐานบ่งชี้ว่าจำเลยมีโปรแกรมกู้ข้อมูล เช่นนี้ ไม่อาจถือได้ว่าจำเลยยังคงครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กอยู่ แต่ถ้าจำเลยมีความสามารถในการที่จะกู้คืนภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กที่ตนได้ลบทิ้งไป พร้อมทั้งมีหลักฐานว่าจำเลยมีโปรแกรมที่ใช้ในการกู้ข้อมูล เช่นนี้ถือได้ว่าจำเลยยังคงครอบครองภาพเช่นนั้นอยู่

5. ข้อต่อสู้ของความผิดฐานครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก

แม้ว่ากฎหมายสื่อลามกเด็กของอังกฤษจะมีความเคร่งครัดและครอบคลุมเกือบทุกกรณีก็ตาม แต่กฎหมายดังกล่าวได้เปิดช่องให้มีการยกข้อต่อสู้บางประการ ได้แก่

5.1 ข้อต่อสู้ที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 160 (2) แห่ง *The Criminal Justice Act 1988*⁴³

หากจำเลยสามารถพิสูจน์ได้ตามกรณีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ก็ไม่ถือว่าการครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กนั้นเป็นความผิด

5.1.1 มีเหตุผลโดยชอบด้วยกฎหมายในการที่มีไว้ซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กในครอบครอง

ในบางกรณี (ซึ่งมีอยู่เพียงไม่กี่กรณีเท่านั้น) ผู้ครอบครองสามารถอ้างเหตุผลความชอบด้วยกฎหมายในการครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กได้ เช่น การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการยึดภาพของกลางจากผู้กระทำความผิดมาเก็บไว้กับตนเอง⁴⁴ เป็นต้น

ส่วนในกรณีของการอ้างว่าตนมีภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กไว้เพื่อการศึกษาวิจัยนั้น ศาล Queen's Bench ในคดี *Atkins v DPP*⁴⁵ ได้วางแนววินิจฉัยคดีไว้ว่า จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของจำเลยอย่างเคร่งครัดเป็นราย ๆ ไป ถึงกระนั้นก็ตามในทางปฏิบัติศาลจะตั้งข้อสงสัยไว้ก่อนว่าการครอบครองภาพเหล่านั้นมีเจตนาเพื่อการศึกษาวิจัยอย่างแท้จริงหรือไม่⁴⁶

⁴³ โปรดดู Section 160 (2) The Criminal Justice Act 1988.

⁴⁴ Akdeniz, Y., *Internet Child Pornography and the Law*, supra note 22, at p. 35.

⁴⁵ [2000] 2 All ER 425; [2000] 1 WLR 1427 (QBD)

⁴⁶ Akdeniz, Y., *Internet Child Pornography and the Law*, supra note 22, at p. 35.

5.1.2 ผู้ครอบครองมิได้เปิดดูและไม่มีเหตุอันควรต้องสงสัยว่าภาพดังกล่าวเป็นภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก

หากมีการได้รับอีเมล (e-mail) หรือไฟล์ (file) ซึ่งมีภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กบรรจุอยู่จากบุคคลอื่น โดยที่ผู้รับเองไม่มีเหตุอันควรต้องสงสัยใด ๆ ว่าในอีเมล หรือไฟล์ที่ได้รับนั้นมีภาพเช่นว่าอยู่และไม่ได้มีการเปิดดูแต่อย่างใด ในกรณีนี้หากมีการดำเนินคดีกับผู้รับอีเมล หรือไฟล์ในความผิดฐานมิได้เปิดดูซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็ก ผู้นั้นก็สามารถยกข้อต่อสู้ขึ้นอ้างได้

5.1.3 ผู้ครอบครองได้รับภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กโดยที่ไม่ได้มีการร้องขอ และไม่ได้เก็บภาพนั้นไว้นานเกินควร

ข้อต่อสู้สุดท้ายที่บัญญัติไว้ในมาตรา 160 (2) ของ The Criminal Justice Act 1988 คือการที่ผู้ครอบครองได้รับภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กมาโดยที่ตนไม่ได้ร้องขอและรีบทำการลบภาพนั้นทิ้งไปโดยเร็ว ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่บังเอิญมีโฆษณา pop-up⁴⁷ ที่เป็นภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กปรากฏขึ้นบนหน้าจอ และผู้ใช้อินเทอร์เน็ตรีบทำการปิดหน้าต่าง (window) โฆษณา pop-up นั้นไปโดยพลัน และทำการลบหน่วยความจำ Cache⁴⁸ ออกไปด้วย ก็สามารถที่จะอ้างข้อต่อสู้นี้ได้

5.2 ข้อต่อสู้ที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 45 (4) แห่ง The Sexual Offences Act 2003⁴⁹

บทบัญญัติดังกล่าวเป็นข้อยกเว้นเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ใน The Criminal Justice Act 1988 โดยเป็นการยกเว้นความผิดฐานมิได้เปิดดูซึ่งภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กในกรณีของความสัมพันธ์ในครอบครัว กล่าวคือ หากชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 16 ถึง 17 ปี⁵⁰ ที่เป็นคู่สมรส⁵¹ หรือที่อยู่กินฉันท์สามีภรรยาได้ถ่ายรูปกิจกรรมทางเพศของตนเก็บไว้เพื่อดูเป็นการส่วนตัวและไม่ได้ทำการเผยแพร่ออกไป⁵² ประกอบกับมีหลักฐานเป็นที่น่าเชื่อได้ว่าการถ่ายภาพเช่นว่าเกิดจากความยินยอมของผู้ถูกถ่ายภาพ เช่นนี้การครอบครองภาพในลักษณะดังกล่าวของคู่สมรส หรือคู่ที่อยู่กินฉันท์สามีภรณานั้นก็ไม่ถือเป็นความผิด⁵³

⁴⁷ Pop-up เป็นลักษณะของการแจ้งข้อมูลหรือโฆษณาผ่านทางอินเทอร์เน็ตประเภทหนึ่ง ซึ่งมักจะปรากฏบนหน้าจอคอมพิวเตอร์โดยอัตโนมัติหากมีการเข้าไปดูข้อมูลในเว็บเพจ (webpage) ซึ่งผู้สร้างได้กำหนดคำสั่งให้ pop-up ปรากฏขึ้นมา

⁴⁸ ทั้งนี้เนื่องจาก เมื่อมีโฆษณา 'pop-up' ดังกล่าวปรากฏขึ้น เว็บเบราว์เซอร์ก็จะทำการบันทึกโฆษณาเก็บไว้ในรูปของ cache file โดยอัตโนมัติ

⁴⁹ โปรดดู Section 45 (4) The Sexual Offences Act 2003

⁵⁰ ในประเทศสหราชอาณาจักรนั้นอายุที่สามารถให้ความยินยอมในการมีเพศสัมพันธ์ได้คือ 16 ปี โปรดดู AVERT, The Age of Consent, retrieved 10 May 2009 from <http://www.avert.org/age-of-consent.htm>

⁵¹ Section 160A (1) The Criminal Justice Act 1988

⁵² Section 160A (3) The Criminal Justice Act 1988

⁵³ Section 160A (4) The Criminal Justice Act 1988

การที่มีข้อยกเว้นเช่นว่านี้ก็เนื่องจากกฎหมายเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่ผู้สมรส หรือคู่ที่อยู่กินฉันท์สามีภรรยาซึ่งอายุระหว่าง 16-17 ปี (กล่าวคือ ยังถือว่าเป็น “เด็ก” ตามคำนิยามของกฎหมายสื่อลามกเด็ก) จะทำการบันทึกภาพกิจกรรมทางเพศของตนเก็บไว้ดูส่วนตัว หากไม่มีข้อยกเว้นเช่นนี้ การถ่ายภาพกิจกรรมทางเพศของตนเองก็จะถือเป็นความผิดฐานมีไว้ในครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีได้ ซึ่งในบริบทนี้อาจเป็นการที่รัฐแทรกแซงความสัมพันธ์และความเป็นส่วนตัวของผู้สมรส หรือคู่อยู่กินฉันท์สามีภรรยาโดยไม่จำเป็น และที่สำคัญการกระทำดังกล่าวไม่ถือเป็นการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก หรือส่งผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อเด็กโดยทั่วไปแต่อย่างใด ดังนั้นกฎหมายจึงอนุญาตให้ผู้สามีภรรยาครอบครองภาพกิจกรรมทางเพศของตนเองได้

บทสรุปและข้อคิดส่งท้าย

การที่ประเทศอังกฤษบัญญัติกฎหมายสื่อลามกเด็กไว้โดยเฉพาะนั้นแสดงให้เห็นถึงแนวคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนเป็นผู้ที่อาจตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศจากผู้ผลิตสื่อลามกเด็กและกลุ่มผู้มีรสนิยมทางเพศชื่นชอบเด็กได้ง่าย จึงสมควรได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษ

และเพื่อที่จะให้การปราบปรามสื่อลามกเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการนำตัวผู้ผลิตและผู้เผยแพร่มาลงโทษแล้ว การจำกัดความต้องการสื่อลามกประเภทนี้ก็เป็นสิ่งสำคัญ ประเทศอังกฤษจึงบัญญัติให้การมีไว้ในครอบครองซึ่งสื่อลามกเด็กแม้เพื่อไว้ดูส่วนตัวเป็นความผิดอาญา (เว้นแต่กรณีที่เป็นข้อยกเว้น)

และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากฝ่ายนิติบัญญัติได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายห้ามการครอบครองภาพอันไม่เหมาะสมของเด็กให้ครอบคลุมถึงภาพในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล (ซึ่งสามารถที่จะดาวน์โหลดและเก็บไว้ในฮาร์ดดิสก์ของเครื่องคอมพิวเตอร์) แล้ว ศาลอังกฤษเองก็ได้วางแนววินิจฉัยคดีและการตีความเพื่อให้การพิจารณาคดีที่มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการครอบครองสื่อลามกเด็กในระบบคอมพิวเตอร์เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

ในส่วนของประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศหนึ่งที่มีการลักลอบผลิตและเผยแพร่สื่อลามกเด็ก⁵⁴ จะได้ให้สัตยาบันต่อ Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Children on the Sale of

⁵⁴ ไพโรจน์ Department of Justice, Equality and Law Reform, *Illegal and Harmful Use of the Internet*, supra note 6, p. 35.

Children, Child Prostitution and Child Pornography แล้วก็ตาม⁵⁵ แต่เป็นที่น่าแปลกใจอย่างยิ่งว่าจนถึงปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกเด็กโดยเฉพาะ นอกจากนี้การครอบครองสื่อลามกเด็กไว้เพื่อคู่ส่วนตัวยังไม่ถือเป็นความผิดอาญาแต่อย่างใด^{56,57} ทั้งนี้เนื่องจากว่าแนวคิดพื้นฐานของกฎหมายไทยในเรื่องสื่อลามกนั้นมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อจะดำรงไว้ซึ่งศีลธรรมอันดีงามของสังคม ดังนั้นสื่อลามกไม่ว่าที่เป็นเด็ก หรือผู้ใหญ่แสดงจึงถูกบัญญัติให้เป็นสิ่งผิดกฎหมายในประเภทเดียวกัน

ในขณะที่วัตถุประสงค์ของกฎหมายสื่อลามกเด็กของอังกฤษ และ Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Children on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography และ Convention on Cybercrime มุ่งที่จะคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้พ้นจากการกระทำที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศเป็นสำคัญ จึงมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อปราบปรามสื่อลามกเด็กไว้โดยเฉพาะแยกต่างหากจากสื่อลามกผู้ใหญ่

เมื่อคำนึงถึงความสำคัญในการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยคุกคามทางเพศอันเกิดจากสื่อลามกเด็ก อาจถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยจะต้องพิจารณาบัญญัติกฎหมายต่อต้านสื่อลามกเด็กโดยเฉพาะ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายและแนวทางในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนสอดคล้องกันกับของนานาอารยประเทศ และเมื่อได้มีการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวแล้ว แนวทางในการวินิจฉัยคดีและตีความของศาลอังกฤษในเรื่องการครอบครองสื่อลามกเด็กในเครื่องคอมพิวเตอร์ตามที่ได้นำเสนอมานี้คงเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยในการที่จะนำไปปรับใช้กับคดีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนี้ต่อไป

⁵⁵ United Nations, *Treaties Collection* : 11 .c Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography, retrieved 12 April 2009 from http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtmsg_no=IV-11-c&chapter=4&lang=en

⁵⁶ โปรดดูบทความนี้ supra note 8

⁵⁷ มาตรา 287 ประมวลกฎหมายอาญาแม้จะมีบทบัญญัติกำหนดให้การครอบครองหรือมีไว้ซึ่งสื่อลามกเพื่อประสงค์แห่งการค้า เพื่อจำหน่ายแจก และเพื่อแสดงต่อแก่ประชาชน เป็นความผิดอาญา แต่ก็ไม่ได้กำหนดเรื่องสื่อลามกเด็กไว้โดยเฉพาะ อีกทั้งการครอบครองสื่อลามกเด็กเพื่อการบริโภคส่วนตัวก็ไม่ถือเป็นความผิด

มาตรา 14 (4) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แม้จะบัญญัติให้นำข้อมูลอันลามกเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์อันที่ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ (เช่น การโพสต์ (post) หรือการส่งผ่าน (forward)) ภาพลามกเป็นความผิด แต่ไม่ได้มีการบัญญัติเรื่องสื่อลามกเด็กไว้โดยเฉพาะและไม่ได้กำหนดให้การดาวน์โหลดภาพลามกเด็กดังกล่าวมาไว้ดูเองเป็นความผิด

มาตรา 6 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 จะกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบซึ่งรวมถึงการผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามกจากเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่ก็มีได้กำหนดให้การมีภาพลามกเด็กเป็นความผิดแต่อย่างใด

บรรณานุกรม

Books

- Akdeniz, Y., **Sex on the Net: The Dilemma of Policing Cyberspace**. Reading: South Street Press, 1999.
- _____, 'Child Pornography' in *The Internet, Law and Society*. Akdeniz, Y., Walker, C., and Wall, D. (eds), Essex: Pearson Education Limited, 2000.
- _____, **Internet Child Pornography and the Law: National and International Responses**. Aldershot: Ashgate Publishing, 2008.
- Department of Justice, Equality and Law Reform, **Illegal and Harmful Use of the Internet: First Report of the Working Group**. Dublin: The Stationery Office, 1998.
- Edwards, L., 'Pornography and the Internet' in *Law and the Internet: A Framework for Electronic Commerce*. Edwards, L., and Waelde C. (eds), Oxford: Hart Publishing, 2000.
- Eneman, M., 'The New Face of Child Pornography' in *Human Rights in the Digital Age*. Klang, M. and Murray, A. (eds) London: The GlassHouse Press, 2005.
- Taylor, M., and Quayle, E., **Child Pornography: An Internet Crime**. Hove: Brunner-Routledge, 2003.
- Yar, M., **Cybercrime and Society**. London: SAGE Publications, 2006.

Journals

- Durkin, F.K., 'Misuse of the Internet by Pedophiles: Implications for Law Enforcement and Probation Practice' (1997), *Federal Probation*, Vol. 61(3)

Online Materials

- ACD Systems, **ACDSee**, retrieved 12 April 2009 from <http://www.acdsee.com/>
- Answer.com, retrieved 27 April 2009 from <http://www.answers.com/topic/cache>
- AVERT, **The Age of Consent**, retrieved 10 May 2009 from <http://www.avert.org/age-of-consent.htm>
- Council of Europe, **Convention on Cybercrime** retrieved 10 April 2009 from <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/185.htm>

Office of the High Commissioner for Human Rights, **Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Children on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography**, retrieved 9 April 2009 from <http://www.unhchr.ch/html/menu2/dopchild.htm>.

Sentencing Guidelines, retrieved 25 April 2009 from <http://www.sentencing-guidelines.gov.uk/guidelines/other/courtappeal/default.aspT=Cases&catID=5&subject=PORNOGRAPHY&SubSubject=Making%20and%20distributing%20indecent%20photographs%20of%20a%20child>

UNICEF, **Convention on the Rights of the Children**. Retrieved 9 April 2009 from http://www.unicef.org/crc/index_30204.html

United Nations, **Treaties Collection : 11.c Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography**, retrieved 12 April 2009 from http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspxsrc=TREATY&mtdsg_no=IV11c&chapter=4&lang=en

Wikipedia, **Thumbnail**, retrieved 12 April 2009 from <http://en.wikipedia.org/wiki/Thumbnail>

